JURAJ BIZOGRIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU“

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 30 MARTA 1935 | BROJ 200

Knez-Namjesnik na izložbi

Beograd 30 marta — Nj. Kr. Vis. Princ Pavle posjetio je izložbu starih majstora u paviljonu „Cvijete Zuzorić“.

Engleski zvanični demanti

London 30 marta — Nakon svog povratka u London, Sir John Simon je odmah otišao u Downing Street, gdje je sazvana sjednica vlade na kojoj je Sir Simon podnio izvještaj o svojim berlinskim pregovorima.

Nakon toga je objelodanjen komunike koji još jednom podvlači važnost berlinskih radova, kao i želju engleske vlade da se nastave medjunarodni razgovori, koji će jamačno izgladiti opreke, koje danas otežćavaju medjunarodnu saradnju.

Jučer je englesko ministarstvo vanjskih posala kategorički demantiralo onu tendencioznu i senzacionalnu vijest, koju je javio diplomatski pretstavnik lista »Daily Telegraph“ prema kojemu se tvrdilo da je Njemačka postavila slijedeća četiri zahtjeva: 1) Aneksiju poljskog koridora, 2) Pogranične ispravke u Gornjoj Sleziji, 3) Povratak četiri milijona Nijemaca koji žive u Čehoslovačkoj i 4) Anschlus Austrije.

Te je vijesti pronijela svjetska štampa, kao senzaciju dana, premda svakome tko misli, izgledahu nemoguće i neosnovane.

Nadalje je isto ministarstvo izjavilo da Sir Joh Simonu u Berlinu nisu uopće učinjene niti ikakove aluzije u onom pogledu.

Zabrinutost Italije zbog držanja Njemačke

Rim 30 marta — Još i dalje kruže vijesti kako u štampi tako i u javnosti da je Njemačka stvarno učinila predlog o njemačkoj pomoći Abesiniji i da je novi njemački poslanik u Addis Abebi izjavio da je Njemačka spremna da Abesiniju pomogne sa 300 tankova i sa 400 aviona. Talijanski krugovi su uvelike uznemireni vijestima da Njemačka nudi Abesiniji pomoć u ratnom materijalu, kao i u instruktorima. Tvrdi se da je talijanska vlada na ovo skrenula pažnju engleskoj i francuskoj vladi i tražila da se poduzmu sve mjere. kako bi se spriječilo odašiljanje ratnog materijala iz Njemačke u Abesiniju.

Interesantno će biti posmatrati buduću borbu izmedju Schneider. Wicker. Armstrong i Krupp.

Čini se da Krupp namjerava stupiti u konkurenciju sa francuskom i engleskom ratnom industrijom. Tko zna što će sve njihova štampa servirati svojim čitaćima?

ENGLESKO-RUSKO „PRIJATELJSTVO“

London 30 marta — Veći dio ino strane štampe, a u prvom redu francuske, donosi opsežne vijesti i komentare prigodom posjete engleskog ministra Lorda Edena Moskvi ističući da je englesko rusko prijateljstvo na pomolu. Politički krugovi tvrde, da je o tome preuranjeno govoriti tim više kad se zna da predmet razgovora izmedju Edena i Litvinova ne će biti samo u opsegu englesko-ruskih odnosa u Evropi već prvenstveno onih, koja se odnose na interese Velike Britanije u Aziji. Tek ako u tom sektoru medjunarodne politike dodje do saglasnosti moglo bi se govoriti o poboljšanju englesko-ruskih odnošaja.

Promjene u Njemačkom ministar. vanjskih posala

Berlin 30 marta. — U dobro upućenim krugovima se tvrdi da će u najkraće vrijeme biti izvršene veće promjene u njemačkom ministarstvu vanjskih posala, a s time u vezi i u njemačkoj diplomaciji. Tvrdi se da će sam g. Hitler preuzeti u svoje ruke ministarstvo vanjskih posala, a g.g. Baron von Neurath i von Bülov da će biti imenovani za ambasadore. Kao državni potsekretar u ministarstvu vanjskih posala imao bi da postane gosp. von Ribbentropp.

Promjena poliske vlade

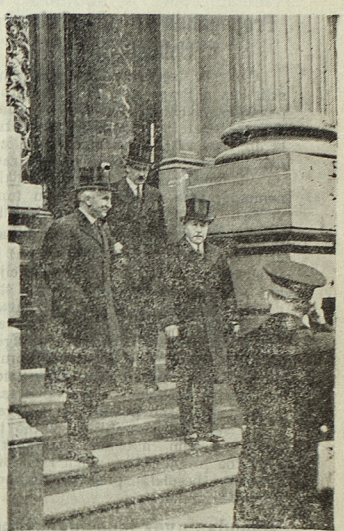
Waršava 30 marta — Sinoć je pretsjednik poljske vlade g. Kozlowski podnio ostavku čitavog kabineta. Pretsjednik republike g. Mcsicki povjerio je vođi vladine stranke g, pukovniku Slaveku mandat za sastav nove vlade. Računa se da će resor inostranih posla i nadalje zadržati pukovnik g Beck.

Službeni krugovi izjavljuju da ta promjena ne će ni u koliko uticati na dosadašnji kurs poljske vanjske politike, a osobito njezinih odnosa spram Njemačke.

Rezultat puta g. Titulesca

München 30 marta. — „Münchner Neuste Nachrichten“ donosi vijest iz Beograda da su Nj. Vis. Princ Pavle i ministar pretsjednik g. Jevtić za vrijeme njihova sastanka sa gosp. Titulescom imali dugi razgovor o evropskoj situaciji i da su se zatim složili da obe države ne će uložiti protest protiv njemačkog uvodjenja opće vojne obaveze, jedino da će u tom pitanju podupirati pravedno stanovište velikih sila.

Obe su se države sporazumjele da ne će ni pod kakvim prilikama dozvoliti da Austrija, Bugarska i Mađarska povrede odredbe mirovnih ugovora.

Sir John Simon, lord Eden i engleski poslanik Phipps polaze iz engleskog poslanstva u posjetu Hitleru.

Sir Simon g. Hitleru

London 30 marta. — Kraljevski britanski ministar inostranih posala Sir John Simon uputio je g. Hitleru slijedeći telegram: „Napustivši Berlin želim da Vašoj Ekscelenciji iskažem svoju iskrenu zahvalnost za Vaše gostoprimstvo i za prijateljski prijem, na koji sam naišao kod Vaše Ekscelencije, kod svih članova njemačke vlade i kod berlinskog građanstva“.

— John Simon.

Konferencija u Berlinu

Sastanak engleskih i njemačkih državnika u Berlinu. — Hitler u razgovoru sa engleskim ministrima. Desno od njega Sir John Simon i lord Eden, njevo tumač, njemački ministar vanjskih poslova von Neurath, engleski poslanik u Berlinu Phipps i von Ribbentrop

Povodom gradnje Unske pruge

U vezi s brzojavnom vijesti o gradnji Unske pruge sa varijantom na Zrmanju Trg. Industr. Komora brzojavno je uputila ovaj telegram svom pretsjedniku g. Jurju Dubokoviću, koji se nalazi u Beogradu.

„Današnji Dnevnik donosi brzojavnu vijest iz Beograda o gradnji Unske pruge varijantom na Zrmanju definitivno likvidirajući trasu Butišnicom na Knin Stop Molimo informirajte se o tačnosti na nadležna mjesta a u slučaju da vijest odgovara izvolite upozoriti nadležne da je trasa na Zrmanju protivna postojećim zakonima kao što interesima države Vrbaske i Primorske Banovine".

Propaganda za naš Jadran u Čehoslovačkoj

Centrala čehoslovačko-jugoslavenskih liga u Pragu sprema veliku propagandnu akciju za posjet naše Jadranske obale u vremenu od 21 aprila do 1 maja. U tu svrhu biti će izdan poseban proglas i plakat i raširan po čitavoj Čehoslovačeoj. Po svim kinematografima davati će se u tom vremenu propagandni diapozitivi i filmovi naših turističkih i morskih kupališta. Da bi se na neki način odužili Čehoslovacima za tu njihovu akciju kao i za vanredno lijepi prijem, što ga je doživila na putu po Čehoslovačkoj lanjske godine ekskurzija crikvenička jugoslavensko čehoslovačke lige, zaključila je ona, da pozove 24 člana na 10 dnevni boravak u Crikvenici kao goste. Njenome pozivu odazvali su se jednodušno hotelijeri u Crikvenici i zaključili smjestiti bespiatno te goste u svojim hotelima. Jadranska Plovidba priključila se akciji i dala učesnicima besplatan prevoz sa hranom do Splita i natrag.

Slobodan uvoz jugoslovenskog propadandističkog turističkog materijala u Italiju

Talijansko ministarstvo financija obavistilo je talijanske carinske vlasti da puštaju bez carine uvoz našeg materijala koji je namijenjen isključivo turističkoj propagandi, a koji dolazi iz naše zemlje.

Kako bi se imalo kod nas organizirati zadrugarstvo

U zadnje vrijeme u vladinim krugovima posvećuje se najveća pažnja zadrugarstvu, osjećajući da se jedino pomoću zadrugarstva može riješiti poljodjelska kriza. U tom pravcu pristupilo se proučavanju svih zadružnih problema. Sudeći po nekim izjavama ministra poljodjelstva, namjerava se u prvom redu provesti neke vrsti centralizacije zadrugarstva u jednoj okvirnoj organizaciji, u kojoj bi se morali učlaniti svi zadružni savezi u državi. To bi se provelo novim zadružnim zakonom, po kome se ne bi uopće dozvolilo djelovanje ni jedne zadruge, ako ne bi bila učlanjena u ma kome zadružnom savezu i preko njega u centralnoj zadružnoj organizaciji. Ovaj plan zagovaraju oni, kojima je stalo da se zadrugarski pokret subordinira jednoj vrhovnoj instanci, koja bi imala pregled i nadzor nad ukupnim zadružnim pokretom u državi. U vezi s time u planu je i osnutak centralne zadružne banke, koja bi ne samo vršila kreditnu funkciju u zadrugarstvu, nego bi financirala sve namje avane operacije. koje bi se i male provesti putem glavne zadružne organizacije. Potreba osnutka centralne zadružne banke motivira se činjenicom, da PAB nije vodila dovoljno računa o kreditnim potrebama zadrugarstva. Ovi planovi još nemaju konkretnu formu, nego se još nalaze u stadiju proučavanja. Ostvarenje ovih planova ovisi naravno o daljnjem razvoju prilika.

O američkom naoružanju govorio je u Filadelfiji ministar rata Georges Derni tražio je da se američka flota toliko izgradi da joj ne bude ravna ni jedna druga flota.

Čehoslovačka je zaključila trgovinski ugovor za SSSR

Velik korak napred — Izjave ministara

U Pragu je potpisan trgovinski i plovidbeni ugovor između Čehoslovačke i SSSR. U ugovoru se uređuje pitanja pravnog položaja podanika obeju država, na polju tarifa i podvoza je zasnovan na principu najvećih povlastica, nije zaboravljeno ni pitanje turistike i posjete banja. Ujedno je potpisan ugovor o zaštiti obrtničke svojine.

Prilikom potpisa su ministri dr. Beneš i S. Aleksandrovskij učinili značajne izjave. Ministar dr. Beneš je izrazio uverenje, da će se saradnja među državama nastaviti, kako to zahtjevaju prilike. Konstatovao je dobru volju i prijateljski duh, kojima su obe strane prilikom pregovora bile prožete i izrazio je uvjerenje, da će uređjenje ekonomskih odnosa između država najbolje služiti ideji mira. Čehoslovačka je riješena isto kao i SSSR da uloži sve sile za održanje mira i na tom polju će sa Sovjetskim Savezom najprijateljskije sarađivati. I ministar Aleksandrovski se toplim riječima izrazio o saradnji između Čehoslovačke i SSSR na polju mira i zaključeni ugovor je nazvao novom stranom u istoriji prijateljskih odnosa.

Kakav je značaj čehoslovačko sovjetskog ugovora?

Trgovačke veze između Čehoslovačke i SSSR su se do sada oslanjali na ugovor iz 1922 godine. Taj ugovor se odlikovao svima abnormalnostima uzajmnih državnih odnosa. Ni parlamenat ga nije odobrio. Nije se zasnivao ni na principu najvećih povlastica. Pored svega toga uzajamni trgovački poslovi između obeju država su se razvijali povoljno. Sve do 1932 godine je čehoslovačka bilansija sa SSSR bila aktivna. 1931 godine je štaviše aktiva iznosila preko 200 miliona kč. 1932 godine je bilansija bila prvi put pasivna za Čehoslovačku i ujedno se znatno smanjio cjelokupan kapacitet poslova. 1934 godine promet iznosi jedva jednu sedminu prometa iz 1931 godine. To je izazvano prvo usporavanjem tempa pjatiljetke, drugo kreditnim teškoćama i treće namjernom politikom sovjetske vlade, koja je svoju kupovinu vršila u zemljama, s kojima je imala normalne odnose.

Zaključen trgovinski ugovor je pretpostavka normalnih odnosa i zavisi od obiju strana, kako će je umjeti iskoristiti. Od najvećeg značaja je tranzitni ugovor, koji omogućava brži prevoz čehoslovačke robe na bliski istok.

Nikakve iluzije u pogledu izvoza

U Čehoslovačkoj se stručni krugovi ne ljuljuškaju nikakvim većim iluzijama u pogledu izvoza u Sovjetski Savez. Istina računa se s većim porudžbinama, all opšte je poznato, da je izgubljena glavna pijaca, koja je postojala u SSSR prilikom prve pjatiljetke, kad su Amerika i Njemačka snabdjevale nove fabrike mašinama i kad su te države obezbijedile sebi i liferaciju rezervnih djelova. Ali zato se računa da će Čehoslovačka dobiti svoj udio u drugoj pjatiljetki, koja međutim napreduje u sporijem tempu. Teškoće čine kreditni uslovi. Sovjetski Savez u svjetskim trgovačkim krugovima ima glas najboljeg dužnika. Ali zato su vrlo teški uslovi kredita, koje SSSR zahtjeva danas, kad eksportne firme nemaju dovoljno slobodnih sretstava ni domaćeg dugoročnog kredita. Postoji međutim opravdana nada, da će se oslobađanjem novčane pijace, do čega će doći kada se Evropa politički umiri, znatno skratiti petogodišnji termin.

Prvi obligacioni kredit SSSR

Nezavisno od tog trgovinskog ugovora se nastavljaju pregovori oko pružanja 250 miliona kč. kredita. To će biti prvi obligacioni kredit, koji će SSSR dobiti na strani. Sa strane Čehoslovačke je to prijateljski gest. Interesantno je da oni krugovi, koji su u Čehoslovačkoj vrlo oštro istupali protiv priznanja Sovjetske Rusije, sada neobično insistiraju na razvitku odnosa s njome.

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

Jednodušnost Male Antante

Wien 30 marta — Jučer prilikom prolaza kroz naš grad g. Titulescu je dao dopisniku „Neue Freie Presse" izjavu u kojoj je među ostalim rekao da Mala Antanta stoji neprekidno u kontaktu sa svim srednjeevropskim državama. Istakao je da Mala Antanta ne bi nikada mogla poželiti da Evropa bude podijeljena u dva tabora i ne bi nikada mogla za nešto takova uzeti na sebe odgovornost.

Izrađuje VJENCE i BUKETE iz svježeg i umjetnog cvijeća

Podmirite pretplatu!

U cijelo Evropi poznata
psiho-grafolog
M. SYLVIA
došla je je za 5 dana u Šibenik poslije sjajnog uspjeha u Splitu i prima od 30 marta do 3 aprila svaki dan od 10 sati u jutro do 8 sati uveče.
Govori o karakteru, prošlosti budućnosti i daje savjete u svim životnim pitanjima. *Honorar vrlo umjeren.* Posjeduje mnoga priznanja. Vilsonov trg 15, II. kat. (kuća Ježina)

Književne vijesti

„Narodna omladina"

Pročitao sam 1, 2, 3 broj g. 1935 ove ove revije koju izdaje Jugoslovenski studentski klub „Rad" u Zagrebu. Surađuju i univerzitetski profesori i studenti raznih fakulteta, a to je već jamstvo za solidnost i ozbiljnost te revije. Profesori u društvu sa svojim đacima! U članicima jasna je tendencija: „Izgrađivanje neprobojne nacionalne svijesti i nerazorive tvrđave svog narodnog duha". Ne znam, koliki je broj naših omladinaca uz tu devizu (u današnje doba Marksisma i raznih „imama" !), ali ova revija dokaz nam je, a ujedno utjeha i ponos, da imamo univerzitetsku omladinu u Zagrebu, koja se bavi ozbiljno naukom i ujedno, mladenačkom zanosom i odvažnošću, raspravlja pitanja i literarna i socialna i politička. Dapače, iznosi bitne probleme, aktuelne i te kako važne po naš i narodni i državni bitak, probleme kojih se ne dodiruje naša štampa velikog i malog kolibra, t. j. naše novine što se štampaju u 20 ili 10 stranica, a imaju stupce pune o raznim kriminalnim ili vašarskim prljavštima! „Narodna omladina" sjeća me onih naših omladinskih pokreta, u Hrvatskoj, Srbiji i Sloveniji, koji su pokretali svoje revije i stvarali svoja literarna i političke društva čak u Beču i Pragu, kada nijesu mogli u svojoj domovini. Danas, kada su naci onalni ideali kod Nijemaca, Francuza. Talijana itd. u najdinamičnijem zamahu, kod nas se tajno i javno, propovjeda internacionalni, komunistički marksistički defetizam ili se mladež uspoljava u zagušljivom indiferentizmu ili u nesmislenom, nazadnjačkom, bolesnom, idiotskom nihilizmu. Na zdravoj je i poletnoj omladini naših univerziteta, bili brojem i maleni, — uz univerzitetske profesore, koji razumiju plemenitu dušu nacionalne omladine, da stupe na obranu nacionalnih ideala i probude na nov život mladu našu naciju i mladu državu, kojoj prijeti zaraza, senilnosti i ograničenosti uma, srca i volje i — poštenja!

Dr. M. P.

Najvažnije inostr. radio emisije

Subota

19.00 *Berlin* Vedra klasična glazba 21.00 *Lugano* „Ernani" opera od Verdia — 21.00 *Milano* „Orfej" opera od Monteverdia — 21.05 *Varšava* Sinfonijski koncerst — 22.25 *Hamburg* Radio variete.

Premješteni:

G. Čorić Verceslav dosadašnji inž. agronomije u Biogradu premješten je brzojavnim rješenjem u Supetru.

Iz Splita se javlja da je g. Mate Mirče dosadanji sreski veterinar u Biogradu premješten je u Podgorici, (ova vijest nije još potvrđena).

Klavir u potpuno dobrom stanju prodaje se jeftino. Obratiti se kino „Balkan".

Praznu ili namještenu sobu traži se, sa 1 ili 2 kreveta, na zračnom položaju kod mirne građanske obitelji.

Obveznice 6% dalmatinskih i grara kao i uložnice svih vrsta kupujemo po najboljem dnevnom tečaju. **Mutual banka i mjenjačnica**, Zagreb, Jelačićev trg 15.

Prodava se: nekoliko rabljenih pisaćih stolova. ormar za tiskanice, vrtlenje blagajna mala i velika.

Novinski papir za umotavanje prodaje se u tiskari E. Vitaliani.

Širite „Narodnu Tribunu"

GRADSKE VIJESTI

Vozni red Jadranske plovidbe i pored intervencija ostaje nepromjenjen

U ponedjeljak 1 aprila stupa na snagu novi vozni red Jadranske plovidbe. U pogledu Šibenika taj vozni red nije ništa izmjenjen. Mnogobrojne intervencije, slanje delegata u Beograd, naši brojni apeli i obrazloženja sve je to ostalo bez uspjeha. Novi vozni red je točno onakav, kakav je izdat prema novom grafikonu. Ranije smo bili doneli da će svih 7 brzih pruga ticati Šibenik. Međutim i od toga nema ništa. Šibenik tiču samo 3 pruge (kao i do sada) dok ostale četiri prolaze pored njega. Na taj način naš grad neće imati veze brzim prugama sa Biogradom n-m i Prekom, već se saobraćaj turista sa ovim mjestima upućuje na Split, od čega će razumje se, imati dosta šteta ova ljetovališta u razvoju, jer je put preko Splita dosta duži i skuplji. Nerazumljivo je da se ova mjesta, koja svojim prirodnim položajem gravitiraju na Šibenik odbijaju od njega ovakovim voznim redom, kada od toga neće imati niko koristi, već samo štete.

Još pri prvom objavljivanju novoga voznog reda istakli smo velike nepravde koje se čine Šibeniku, ovakovim voznim redom, i apelirali smo na nadležne da uvaže ove naše opravdane zahtjeve. Sve je to ostalo bez odaziva. A zašto to? Ne vjerujemo da direkcija Jadranske plovidbe, ide svjesno za ovakvim zapostavljanjem. Zato smo svojevremeno u najboljoj namjeri ukazali na ove nepravde nadajući se, da će nadležni uvidjeti svestranu korist ispravljanja ovih pogreška i da će potrebama Šibenika u granicama mogućnosti izići u susret. U tom cilju bile su i druge intervencije pa čak i slanje posebnog delegata u Beograd. Ali kao što vidimo sve je to ostalo bez pozitivnog rezultata i svi su napori bili uzaludni. Pa zar da se poslije svega ovoga i nehotice ne nameće misao da se namjerno ide za zapostavljanjem Šibenika?!! Pri sastavljanju voznih redova uvijek se vodi računa o svim potrebama interesiranih mjesta. Takav bi trebao da bude slučaj i sa voznim redom Jadranske plovidbe. Ali nažalost nije bar u pogledu Šibenika. Sa punim pravom možemo reći da se pri sastavljanju toga voznoga reda apsolutno nisu uzimali u obzir interesi i potrebe našeg grada. U ime svih šibenčana protestujemo protiv ovakvog zanemarivanja od strane svih nadležnih faktora, koji su bili dužni da o ovome vode računa.

Interesantno je međutim zabilježiti što se po gradu govori o nekoj molbi Dubrovačkoj plovidbi e da bi ona uvela 2 manja parobroda za bolji lokalni saobraćaj u Sjev. Dalmaciji.

Njemački akademičari na ljetovanju u Sjev. Dalmaciji.

Akademski sport. klub „Bruth" iz Beča obratio se pismom ovdašnjem „Putniku" pošto kani ove godine ljetovati sa svojim članovima u sjevernoj Dalmaciji. „Putnik" im je preporučio Zlarin i Biograd n m kao mjesta koja imaju sav potreban komfort.

AKADEMIJA „SCHILLER" iz Münchena organizuje dvij ekskurzije po Dalmaciji, te će se navratiti i u Šibenik. Prva stiže u naš grad 22 aprila sastavljena od 30 os bs. a druga od 35 osoba dolazi 23 aprila.

SNIMANJE U GIPSU figura i ornamenta katedrale sv. Jakova vrši gosp. Domenik Bubanj kalupar, o trošku Saveza za unapredenje turizma. Ovi modeli biće prikazivani na izložbama u inostranstvu u svrhu unapređenja turizma.

JUGOSLAVENSKA MATICA PODRUŽNICA — ŠIBENIK. U nedjelju dne 31 ov. mj. u 10 sati prije podne u prostorijama Prosvjetnog Skupa održaće svoju glavnu godišnju skupštinu oa ovim: Dnevnim redom:

1. Pozdrav pretsjednika, 2. Izvještaj tajnika. 3. Izvještaj blagajnika, 4. Biranje nove uprave, 5. Eventualije.

Uprava.

Apel na upravu Zagrebačkog Kazališta i na mjerodavne faktore

Kako saznajemo, i ove godine Zagrebačka opera i opereta kane na gostovanje po Dalmaciji, Sarajevu i drugdje. Držimo da ovog puta se neće mimoići Šibenik. kao što se je to dešavalo u prošlosti, pa oviem na vrijeme apelujemo u prvom redu na uvaženog upravnika gosp. Konjovića, te na direktora opere, našeg sugradjanina, gosp. Ma Baranovića i na našeg prijatelja gosp. Ma. Gotovca, da svi ovi pravovremeno uzmu u pretres ovaj naš apel i urede svoj program, te da se nebi kasnije došlo sa kojekakovim izgovorima, odnosećim se na remećenje već uredjenog programa gostovanja. Ovijem u prvom redu naročito apelujemo na gosp. Bana Prim. Banovine i djelomično na gosp. Pretsjednika Šibenske Općine, da u granicama svoje mogućnosti, ukoliko se tiče materijalne strane, porade i doprinesu u tome da se svakako uredi ovaj angažman, *tako da Šibenik ne bude i ovog puta zapostavljen i bagatelisan.*

Nakon oslobodjenja što je Šibenik sve imao? To je bilo jedno gostovanje Beogradske operete i dva gostovanja Splitske operete, i to je sve. Da su ova gostovanja vanredno uspjela u svakom, a naročito u materijalnom pogledu, to je svakom predobro poznato i o tome je bilo govora, pa se upravo čudimo da se nas ovdje tako jednostavno mimoilazi, akoprem se zna da su baš u Sibeniku u predratno doba, uz Zagrebačku operu, koja je redovito skoro svake godine dolazila, sa najvećim uspjehom gostovale i druge opere, operete, drame i razne umjetničke priredbe, **koje ni kudikamo veći gradovi nijesu imali sreće da čuju.** Stoga ovog puta za stalno držimo da će ovaj naš apel biti uvažen, na čemu unaprijed svim onima koji bilo na koji način doprinesu ostvarenju ove naše skroz pravedne molbe, najljepše zahvaljujemo! *Zagrebačkoj operi pak velimo: Dobro nam došla!*

Šibenčani.

SPORT

Međugradska utakmica Ogulin - Sibenik

U nedjelju 3. t. mj. održaće se na igralištu na Šubičevcu međugradska utakmica između reprezentacije Ogulina i Šibenika.

Ogulinski futbaleri do sad nisu igrali u Šibeniku, te našoj publici nisu poznati. Njihov futbal je do sada imao dosta uspjeha i oni su i inače poznati kao odlični futbaleri. Nedavno su pobjedili reprezentaciju Karlovca. Iz svega ovoga da se zaključiti da će nedjeljna utakmica biti vrlo interesantna i da će pružiti dobar futbal.

Reprezentaciju Šibenika sastavljaće pretežno igrači Osvit-a, te kako se ovi sada nalaze u dobroj formi, nadamo se da će dolično zastupati boje Šibenika.

Imajući u vidu da je ovo prva međugradska utakmica u Šibeniku, vlada među ljubiteljima športa veliki interes. Na igralištu Šibenika je da opravdaju nade koje se u njih polažu, što se i nadamo da će učiniti fer i pamatnom igrom.

Na Uskrs gostuje „Željezničar" iz Velikog Bečkereka

Agilnoj upravi „Osvit-a" uspjelo je angažirati za Uskrsne praznike odličan klub „Željezničar" iz Velikog Bečkereka. Gosti će odigrati dvije utakmice sa Osvitom prvog i drugog dana Uskrsa

Subotnja novela:

Posljednje pismo

Mladić ni najmanje komplikovan, vrlo lijepog rasta — takav je bio Rolan Leloan. Poznavao sam ga odavna i cijenio sam ga mnogo zbog ovakvog njegovog karaktera koji je, u ove dane sveopšte natmurenosti, bio veoma prijatan. Ukratko, svojim vedrinom on je pretstavljao potpun optimizam, kakav se samo može poželiti.

Naravno da je imao mnogo uspjeha kod žena, utoliko više što je bio veoma libelaran i smatrao je suvišnost kao prijeku potrebu. Rolan je u svome karakteru imao sve što je potrebno da bi se ženama dopao, ma da je bio pomalo lakog karaktera. Ali u osnovi on je imao vjernost u sebi. Dvije godine već je on vodio ljubav sa jednom ženom koju je odvukao iz nekog velikog magazina.

Često me je i pozivao na ručak, i ja sam imao prilike da vidim koliko je Rozeta bila sjajna kao domaćica. Ona je imala 25 godina, a bila je veoma lijepa, sa privlačivošću koja je bila osobita.

Rolan je nju volio, ali se starao da malo pokazuje svoja prava osjećanja.

— Izjavit jednoj ženi da je suviše voliš, to znači vezati sebi i ruke i noge. A to nikako, dragi moj....

Ovakva izjava često je nagonila suze na oči maloj Rozeti, i ja sam bio svjedok ovakvih scena.

Sa suzama u očima ona mi se obraćala:

— Zar nisam u pravu?

— Rolan želi samo da vas naljuti, umirivao sam je; on vas mnogo voli, ali izgleda da se stidi da vam to prizna. Ali, ja to znam, on je meni to već i rekao.

*

Jedno veče u klubu on mi je povjerio tajnu.

— Znaš da volim Rozetu, i da ću je danas ili sutra vjenčati. Ali šta da radim: sreo sam u baru jednu ženu iz otmenih krugova. Plava kosa, velike zelene oči žena je lišena svih predrasuda . . . Nikakve sentimentalnosti . . . Zar je to zločin? Samo Rozeta može da dozna. U Parizu se sve lako dozna.

— Šta ćeš onda učiniti?

— Šta ću učiniti? Neću priznati ništa, a kada više ne budem mogao to da učinim, onda ću se izgovoriti da je to bio jedan trenutak ludosti; zakleću se da nikada tako šta ne bi počeo. Ona će mi oprostiti i sačuvaće neokaljenu sliku o mojoj ljubavi.

— Nalazim da si ciničan!

— Ni najmanje, ali uvijek treba iskoristiti priliku ako je samo moguće dobiti oproštenje od onoga koji vas voli

*

Nekoliko dana kasnije vidio sam ga ponovo u klubu. Prilično svakodnevnom izgledu bio je prilično uzbudjen . . .

— Rozeta zna sve, rekao mi je on kratko. Vidila nas je jedna njena prijateljica kada smo izlazili iz jedne kuće u kojoj se održavaju sastanci. Rozeta zna i ime moje saučesnice . . Ali, ništa to ne znači; kroz osam dana ona će sve zaboraviti.

— Kroz osam dana?

— Pa da! Ona mi je danas napisala jedno pismo. Naziva me izdajicom, kukavicom, proklinje me. Ona se vraća danas u Pariz, da sve prekine. Ali, ne boj se ništa. Kada neko dolazi da prekine, dolazi da se izmiri. Inače ne bi dolazila . . .

Jedan poznanik nam se približio sa večernjim novinama

— Jeste li čitali? Sudar vozova na pruzi Marselj—Pariz!...

Rolan mu je istrgao novine iz ruku, problijedio i počeo neprimjetno da drhti. Voz koji se sudario bio je onaj u kome se nalazila Rozeta.

Poslije noći bez sna, bilo je izvjesno da je Rozeta poginula.

*

Vratili smo se sa pogreba — Ispratio sam Rolana do njegove kuće. Slučaj je sada htio da sam mu postao najbliži i gotovo nerazdvojan prijatelj. Rolan, ma da je bio u naponu svoje snage, sav se zgrbio i izgledao je kao starac. Nije govorio ništa, nego je neprestano gledao u daljinu. Pokušavao sam da ga utješim banalnim frazama da je smrt nešto neizbježno i da to čeka sve nas.

— Ali ako nisam mogao da izbjegnem njenu smrt, mogao sam da izbjegnem žalost . . . . i sliku . . .

— Kakvu sliku?

— Sliku mene samoga! Izdajice, kukavice! Ono što mi je ona pisala u posljednjem pismu. Ona mi je pisala da je više ne volim, i sa tim uvjerenjem pošla je u smrt. A to nije istina, jesi li čuo, to nije istina. I ja neću nikada moći da je razuvjerim.

Bilo je kasno. Čekao sam da Rolan legne da spava, pošto je prethodno popio lijek za uspavljivanje. Otišao sam kući i jedva da sam stigao, došao je jedan sluga od Rolana,

— Gospodin se ubio, — rekao mi je on suhoparno.

y.

Poslije utakmice Osvit—Došk

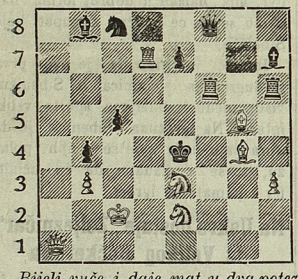
Nedjeljna utakmica Osvit—Došk sa svim incidentima koji su se desili na njoj, izgleda da nije ostala bez odjeka. Povodom našeg izvještaja sa te utakmice primili smo jedan dopis iz Drniša, koji radi njegove dužine i preoštrog načina pisanja nažalost ne možemo donijeti. A i ćemo ipak reći par riječi objašnjenja za one kojima je to potrebno. Svim našim sportskim izvještajima cilj je uvijek bio da prije svega budu objektivni. Takav je slučaj i sa zadnjim. Razumje se da se on svima ne može takav činiti, a pogotovu ne onima koji na nejega gledaju očima strasnog simpatizera jednog kluba. Zato nije ni čudo da se neko nađe nemilo pogođen onakovim izvještajem. Ali njih ne treba shvatiti pogrešno. Ako ukažemo na neku ružnu i nepotrebnu stvar, činimo to jedino zato, da bi se ona popravila i otklonila, à sve to u interesu pravoga sporta.

Na kraju ćemo reći još i ovo. Svi klubovi, a pogotovu ove sjeverne Dalmacije, nama su podjednako dragi. Mi ćemo uvijek i drage volje zabilježiti njihov uspjeh, ali ćemo isto tako uvijek ukazivati na ono što treba popraviti i čega se treba kloniti. Ako ova kritika bude nekada i oštra, ne treba je shvatiti kao mržnju i pristranost, već kao želju da se uprazjnava dobar i fer futbal.

ŠAH

Br. 20

FRANKEL

Bijeli vuče i daje mat u dva poteza

Bijeli: Kc2, Dd1, Td7, Lg1 i g4, Se2 i e3, Pc3 i h3.

Crni: Ke4, Df8, Tf6 i h6, Lb8 i h7, Sc8, Pb4, c5 i e7.

(Uredio dr P. Trifunović)

Rješenje problema br. 19

Dd4 — a7

Olakšice za dolazak njemačkih turista u našu zemlju

Naše Primorje svake godine, pored ostalih, posjećuje i veliki broj njemačkih turista. To je naročito bilo omogućeno u toku prošle dvije tri godine time što je Njemačka od uvoza robe u Jugoslaviju imala velika potraživanja u klirингu. Međutim, od polovice prošle godine Njemačka ne samo da više nema nikakovih potraživanja u klirингu kod nas, nego nam naprotiv duguje, prema današnjem stanju, preko 270 milijuna dinara, zbog čega su naši izvoznici prinuđeni da čekaju više mjeseci. Time je onemogućen dolazak njemačkih turista u našu zemlju s obzirom na devizne propise koji važe u Njemačkoj. Da bi se ipak omogućio dolazak njemačkih turista u cilju razvijanja našeg turizma, Narodna banka je u sporazumu sa ministrom finansija donijela odluku da vrši otkup i onih otplata koje se u Berlinu vrše na zbirni račun maraka kod Obračunske kase za račun turista, kao što Narodna banka vrši otkup potraživanja i naših izvoznika. U ovu svrhu odobrena je za sada svota od 10 milijuna dinara.

Knin

Uzbuna u Kninu i Promini! Na vratima je glasovite sjeverne Dalmacije „Ošišani Jež". Doznaju se tajne ispovijedi iz apoteka. Popovi se bune što im otimlju vjernike, i to u vrijeme korizme! „Salti mortali" iz jedne kule u drugu. Preporuke i dogovori: Ostavite vi nama općinu, mi ćemo glasovati za vašu listu — itd. Brojke su brojke: množidba, zbrajidba idu u beskonačnost, a odbijanja neće nitko! Naša lista ima 220 mandata, à vaša opet 270! Kkupno: 490! E — nije vajde ovako! Dovle moje, a dotle tvoje. Ima ježu iz prestolnice puna kopa. Povećaje format.

Promina protestira: Nije istina! Krste goni, (svojim „jeste li me r zumjeli"), Mani je—nije—je—do toga. Razumiš li? Jednoglasno mu odgovaruju: Tako je, samo te razumi Cvijo žabar! Jedan ugursuz prominski dovikuje: Sjećaš li se onog sata, kad je bio u Promini pokojni ministar Drinković? Ti njemu tumačio po ure što hoćeš i želiš, i rekao si mu stoput — razumjete li me, a pok. ti ministar odgovori: Sada baš ne razumim ništa! A ti, Krsto, ugledavši raskolačene oči pokojnoga ministra Mate, koji ti okrenu leđa, pobježe kući, ostavljajući za sobom . . . ne smim ti reći . . . ali Prominci njesu htjeli tuda da prolaze za debelu uru! — Ko bi reka da se Krste zna i pripasti? — U Kninu veselje, u Promini smjeh i šprdnja u Drnišu ne mogu da se slože zbog 1, 2 i 3 zamjenika, jer svi računaju: ovaj će postati ministar, a onva čuja — kao zamjenik — postati poslanik, a onda sam ja sigurno načelnik, a ja ću dobiti „ličencu" za oštariju, a onoga ćemo „kecnut" odavlen, a ja ću na njegovo mjesto! — A da je pokupiti sve šta se čuje po raznim sastancima u dućanima, u kavanama — ovih dana — kada se nekima smrkaka i na suncu, a drugima ogranjiva sunce i oko ponoći, pa kada se i dame umiješaše u političke poslove svojih muževa, bilo — bogme — lijepih! Ostavimo „Ježu"!

š—ž

Zemunik

Smrt uglednog mještanina

Ovdje je preminuo u još muževnoj dobi Šuljak Toma pekar u zemuniku. Pokojnik je bolovao od raka na vratu. U našem mjestu bio je nadasve cijenjen i kao čestiti građanin i kao dobar patriota. Prilikom ukopa, biranim riječima održao mu je pomen slovo naš obl ublјeni liječnik g. Dr. Ile Josip. Najbolj svjedoči, koliko je pokojnik bio obljubljen među narodom, činjenica, da mu je Rapan Mate poklonio zemljište kojega on kao doseljenik iz Šibenika nije ovdje posjedovao. — Laka mu zemlja.

Skradin

Mjesni odbor Narodne Obrane u Skradinu, dobio je od Središnje Odbora Narodne Odbran u Beogradu okruznicu, kojom poziv je svoje članstvo i rodoljube, da posjete o Uskrsnim praznicima Izložbu Nacijonalne Radinosti u Beogradu.

Radi obaviještenja javnosti, donosimo izvadak iz te okružnice U cilju što intenzivnijeg pomaganja domaće radinosti Privredna Akcija Narodne odbrane „Svoj svome" priređuje za vrijeme Uskrsnih praznika u Beogradu, od 21 aprila do 2 maja t. g. Izložbu Nacijonalne Radinosti.

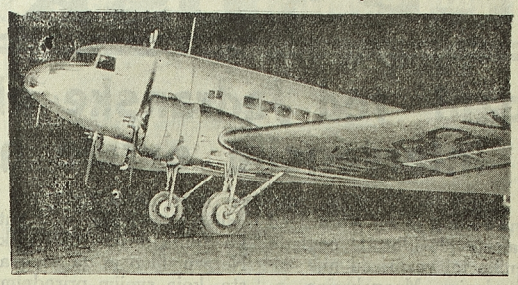
Oko stotinu domaćih fabrika svih struka vec su prijavili učešće sa svojim proizvodima, tako da će ova izložba biti jedna od najvećih, koja je do danas kod nas priređena.

Učesnici, izlagači i posjetioci uživaju povlasticu na državnim željeznicama i brodovima u pola cijene.

Za izložbene prostorije stavljena je na raspoloženje zgrada osnovne Škole Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, u najužem centru Beograda u Dečanskoj ulici.

Mjesni Odbor
Narodne Odbrane Skradin.

LET AVIONA BEZ PILOTA

Prva slika američkog aviona, koji je bez pilota, upravljan sa zemlje po moću radio-talasa, letio 9½ s. na kalifornijskoj obali

Benkovac

Jednom satrli vinograd, drugom pokrali kokoše.

Korlat: Nepoznati počinitelji upali su u vinograd Sikića Martina te mu satrli 150 panja vinove loze. Isto u Korlatu nakon što su neopaženo ušli u dvorište Ilije Vidića pomjeli su mu 20 kokošiju.

Prijava motornih vozila

Sresko načelstvo u Benkovcu izdalo je nalog da se do 10 aprila imaju prijaviti sva motorna vozila radi registracije.

Učestale krađe

Benkovac: Ovih dana nepoznati počinitelji, provalili su u radnju trgovca g. Drča Vuje, te mu iz banka odnijeli oko 12.000 dinara gotovog novca. Robu nikako nijesu dirali, vjerojatno zadovoljni dobrim pljenom.

Kroz kratko vrijeme ovo se je već nekoliko puta desilo da lopovi provaljuju u stanove odnoseći razne predmete.

Jedan ispad

Sjedeći za večerom u gostioni „Berić" M. Ivčić iz Novigrada, prišao je njegovu stolu neki lično mu nepoznat čovjek i ma da snjime taj put, kao i uopšte nikada nije dolazio u bilo kakove veze ili razgovor, u prisustvu više gostiju koji su također večerali. došljak ga je napao vikom „šutite vi"! Taj ispad, koji je sa indignacijom primljen od sviju prisutnih, inače mirnih ljudi, potekao je od g. Dr. Gliga Ive advokata u Benkovcu.

Napadnuti Ivčić, koji čak nije niti gledao put napadačeve strane. Nakon što je razumio da to baš na njega više lično Dr. Gligo, nije htio reagirati, da bi se na takvom mjestu izbjegao fizički sukob.

Rodila trojke

Bjelina Janja Mrkela ovih dana rodila je troje žive djece. Zanimivo je da Janja ovo već treću godinu rađa trojke samo što sva djeca nijesu u životu.

e—ć

Izborna kronika

Platite preplatu

Benkovac 28 III.

Narodni poslanik benkovačkog sreza, g. Sergije Urukalo došao je iz Splita u Benkovac da imenuje čuvare izborne liste. Istoga je dana otputovao natrag.

Ovamo vlada veliko interesovanje za predstojeće izbore. Za zemaljsku listu listu pretsjednika vlade g. Bogoljuba Jevtića prijavilo se je pet poslaničkih kandidata. Ti su gg. Sergije Urukalo dosadašnji narodni poslanik — Lazar Matić — Obrad Knežević — profesor Ljubo Jurković — Dr. Novković ali još do danas, nezna se, ko će od njih biti primljen.

Zanimljivosti

Ljubavni lov žena u Kirgizi

Dominantni pogledi na moral kod raznih naroda zemljine kugle su sasvim različiti, često i potpuno oprečni. Kod nekih egzotičnih naroda, na primjer, igra muštaraca i žene, dakle uobičajeni način igranja na pola zemljine kugle, spada među najnemoralnije ispade i zabranjen je najstrožje. Tako je kod sviju urođenika na Južnim ostrvima, pa i na Havajskim ostrvima.

Među urođenicima na Havajskim ostrvima vidjeti par suprotnog pola da igra spada među najveće rijetkosti. To bi bilo najstrašnije skandaliziranje publike, najveći zločin protiv morala. Ali među istim tim ljudima ništa nije ako djevojke za udaju na prazničnim danima u grupi dolaze pred kuću nekog mladića i igraju — skoro sasvim gole. Mali palmin list za vrijeme igre se često leluja, pa i opada, ali to nikoga ne zaprepašćuje.

Ove igre mladih djevojaka ispred mladićeve kuće nazivaju havajski urođenici „ljubavnim igranjem". Tako djevojke po ostrvima najlakše i najsigurnije osvajaju svoje buduće muževe.

Mora se dodati da su ove djevojačke ljubavne igre na ostrvima Južnog mora vesma lijepe, potsjećaju na balet i mnogi bijeli čovjek sa uživanjem posmatra, i ne misleći na njihov erotičnu stranu.

Na drugi način vrbuju žene kod Kirgiza svoje buduće muževe. I tamo za žene postoje velika prava. Djevojka ima prava da sama izabere muža tu ni rodifelji nemaju da se miješaju. Da bi Kirgiskinja mogla izabrati svog budućeg, u selima se priređuju takozvani „ljubavni lovovi". Za Kirgiza Kirgiskinju najljepše je zanimanje je hanje. Tom sportu se odaju i mladi i stari i žene i muskarci.

Udavača se pred izbor mladoženja naoruža dugačkim bičem i sjeda na vatrenog konja. Mladić koji želi da ženi pojuri na svome konju za njom i stara se da je stigne. Ako se djevojci ne sviđa mladić, ako ga ne želi za muža, ona ga snažno ošine bičem i on mora biti vješt i brz da ne dobije velike masnice po licu ili tijelu.

Kirgiskinja u prvom redu cijeni muškarčevu snagu i vještinu i sasvim je prirodno da udavača prve „udvarače" na konju šiba bičem sve dotle dok većina ne malakše i ne ostane onaj najjači i najljepši.

Da li su tako čudno sklopljeni brakovi kod Kirgiza i srećni ... to nam etnografi još nisu pr...

Štampa i vlasništvo: Ustan. Grafi. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik Odgov. urednik Hamilkar Vitaliani